

Антонио — Да я чуя.

Дженето — Намислихъ да си направя отъ дърво единъ хубавъ палячо, една чудесна кукла, която умѣе да танцува, да прави смъртни скокове и да се бие съ сабя. Съ тая кукла искамъ да обиколя свѣта, за да си искарвамъ парче хлѣбъ и чаша вино. Какъ ви се струва?

Гласътъ — Отлично, Качамачко!

Дженето — (почервенялъ като чушка, яростно) Защо ме обиждате?

Антонио — Кой ви обижда?

Дженето — Вие ми казахте Качамачко!

Антонио — Азъ не казахъ това.

Дженето — И тази добра, тогава азъ самъ ли се нарекохъ? Повтарямъ, вие ме нарекохте „Качамачко“.

Антонио — Не!

Джепето — Да!

Антонио — Не!

Джепето — Да! (Удрать се съ юмруци, дращатъ се и се хапятъ. Следъ боя въ ржцетъ на Антонио остава косата на Джепето, а Джепето стиска въ збитъ си прошарената коса на Антонио.)

Антонио — Дай ми косата!

Джепето — Повърни и ти моята за да се помиримъ. (Разменятъ си косигъ и си подаватъ ржце)

Двамата — Заклеваме се да останемъ добри приятели до края на живота си.

Антонио — И тъй кумець Джепето, каква услуга искате отъ менъ?

Джепето — Трѣбва ми едно дръвце, за да си издяламъ отъ него намисления палячо. Ще ми дадете ли такова дърво?

Антонио — (Като се смѣе) На драго сърдце. Ето едно дърво, тъкмо за твоята работа. (Подава му дървото, но то отскоква и пада на тънкитъ крака на Дженето.)

Джепето — Ахъ! Много мило услужвание! Безъ малко щѣхте да ме осакатите.

Антонио — Кълна ви се, че не съмъ азъ!

Джепето — Тогава трѣбва да съмъ азъ!

Антонио — Всичката вина е въ това дръвце.

Джепето — Азъ зная, но вие го хвърлихте въ краката ми.

Антонио — Не, азъ не го хвърлихъ!

Джепето — Лжеецъ!

Антонио — Джепето, не ме обиждайте, защото и азъ ще ви нарека, Качамачко. . .

Джепето — Магарел!

Антонио — Качамачко!

Джепето — Муле!

Антонио — Качамачко!

Джепето — Стара маймуна!

Антонио — Качамачко! (на ново се биятъ. Като свършватъ, подаватъ си ржце).

Двамата — Заклеваме се да останемъ добри приятели презъ цѣлия си животъ.

Джепето — (взема дървото) Благодаря ти драги приятелю! (Накуцвайки излиза).

Завеса. Край на първа картина.



Най-добрата наука.

(Писмо отъ великия руски писателъ Толстой до едно момче).

Мило дете!

Получихъ писъмцето ти и съ радостъ го прочетохъ. Вижда се, ти трѣбва да си много ученолобиво момче, катъ ме питашъ за такова нѣщо: „Коя е най-добрата наука?“ И азъ бързамъ да ти отговоря. — Всички науки, що се учатъ въ училището, сж добри. Нѣма лоша наука. Но отъ всички най-добра е тззи, която учи човѣка да има добро сърдце. Ето тази наука трѣбва да усвоишъ и ти. Съветвамъ те, малки приятелю презъ цѣлия си животъ като почнешъ отъ днесъ, да се учишъ, щото да бждешъ добъръ съ всички: съ баща и майка, съ баба и дѣдо, съ братя и сестри, съ другари и слуги — съ една речъ, съ всички съ които имашъ работа, съ които се срѣщатъ въ дома и улицата. Наистина това не е лесна работа. На това трѣбва да се учишъ сжщо тъй, както се учишъ да четешъ, да пишешъ, да смѣташъ или да свиришъ на цигулка. Но съ трудъ и постоянство всичко се постига. Труди се, прочее, да постигнешъ това, упражнявай се въ тая наука. И главното е, че изучаването на другитъ науки не отива дълго време: То си има срокъ: изучишъ ли ги — туй то, край на учението. А тая наука нѣма край. На нея човѣкъ се учи до като е живъ. И ще се увѣришъ, че никоя друга наука не дава такава голѣма радостъ, такава наслада на човѣка, каквато му дава науката, която азъ ти препоръчвамъ. Самъ ще забѣлежишъ, че нѣкакъ друго ти става на сърдцето, ти отъ день на день по-весель бивашъ, и тия, които сж покрай тебе, се по-вече и по-вече те обичатъ. Моля те прави, тъй. Всѣка минута помни, че ти трѣбва да бждешъ добъръ. Хайде мойто момче почни отъ днесъ! Изучи тая наука, и ти ще бждешъ най-щастливъ презъ цѣлия си животъ.

Левъ Толстой.

Ясна поляня, 23 Мартъ, 1909 год.

Отъ руски преведе: Ц. Калчевъ.

По полето свещи горятъ,
вѣтъръ духа не ги гаси,
слънце пече не ги топи.
Що е то?